

ПЕРСПЕКТИВА СТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПРЕПАРАТУ З РОСЛИННИМИ ЕКСТРАКТАМИ ДЛЯ ТЕРАПІЇ ЗАХВОРЮВАНЬ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Рубан О. А., Нсір Юссіф

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

ruban_elen@ukr.net

Патологія верхніх дихальних шляхів досить поширена і є одним з основних чинників порушення працездатності дорослого населення. Запальні процеси в носовій порожнині, гортані, трахеї і крупних бронхах можуть бути спровоковані як вірусними або бактеріальними збудниками, так і професійними особливостями. Незалежно від етіології хвороби на слизовій оболонці верхніх дихальних шляхів розвивається запалення. Запальний процес надзвичайно складний, тому що спочатку виникає захисна реакція організму, яка направлена на елімінацію патогенного або іншого чинника. Потім у випадку надмірної активації запальних клітин або неконтрольованої продукції протизапальних цитокинів, механізм запалення із захисного здатний легко перетворюватися в патологічний. У осередку запалення розвивається комплекс складних процесів взаємодії клітин запалення та біологічно активних речовин (медіаторів запалення), що виділяються ними, які підсилюють або послабляють інтенсивність запальних змін. Основними напрямками терапії зазначеної патології є елімінація продуктів розпаду бактерій, інактивація запалення та алергічних реакцій, знеболювання та відновлення функціонування дихальної системи. Найбільш відомими протизапальними препаратами, які застосовуються у терапії захворювань верхніх дихальних шляхів, є кортикостероїди (КС) і нестероїдні протизапальні препарати (НПЗП). Вони довели свою високу ефективність проти будь-якого типу запалення незалежно від його причини. Однак, незважаючи на значну і універсальну протизапальну дію, їх застосування обмежено значною кількістю побічних ефектів.

Згідно даних фармакологічних досліджень щодо фітотерапії верхніх дихальних шляхів нами було обрано як активні фармацевтичні інгредієнти наступні лікарські рослини: медунка лікарська, материнка звичайна та м'ята перцева. Медунка лікарська (*Pulmonaria officinalis*) використовується як протизапальний, відхаркувальний, в'яжучий, пом'якшувальний засіб. Материнка звичайна (*Origanum vulgare*) має у своєму складі широкий спектр речовин, які впливають на покращення стану імунної системи. Вміст карвакролу та розмаринової кислоти дозволяє застосовувати рослину при набряках, алергійних реакціях, для покращення кровообігу слизової. М'ята перцева (*Mentha piperita*) містить у своєму складі ментол, який сприяє зменшенню тонуусу гладкої мускулатури та подразнення дихальних шляхів, полегшує дихання та відхаркування мокротиння, зміцнює імунітет.

Таким чином, застосування медунки лікарської, материнки звичайної та м'яти перцевої у багатокомпонентному препараті призведе до комплексного впливу на всі ланки патогенетичного механізму захворювань верхніх дихальних шляхів.